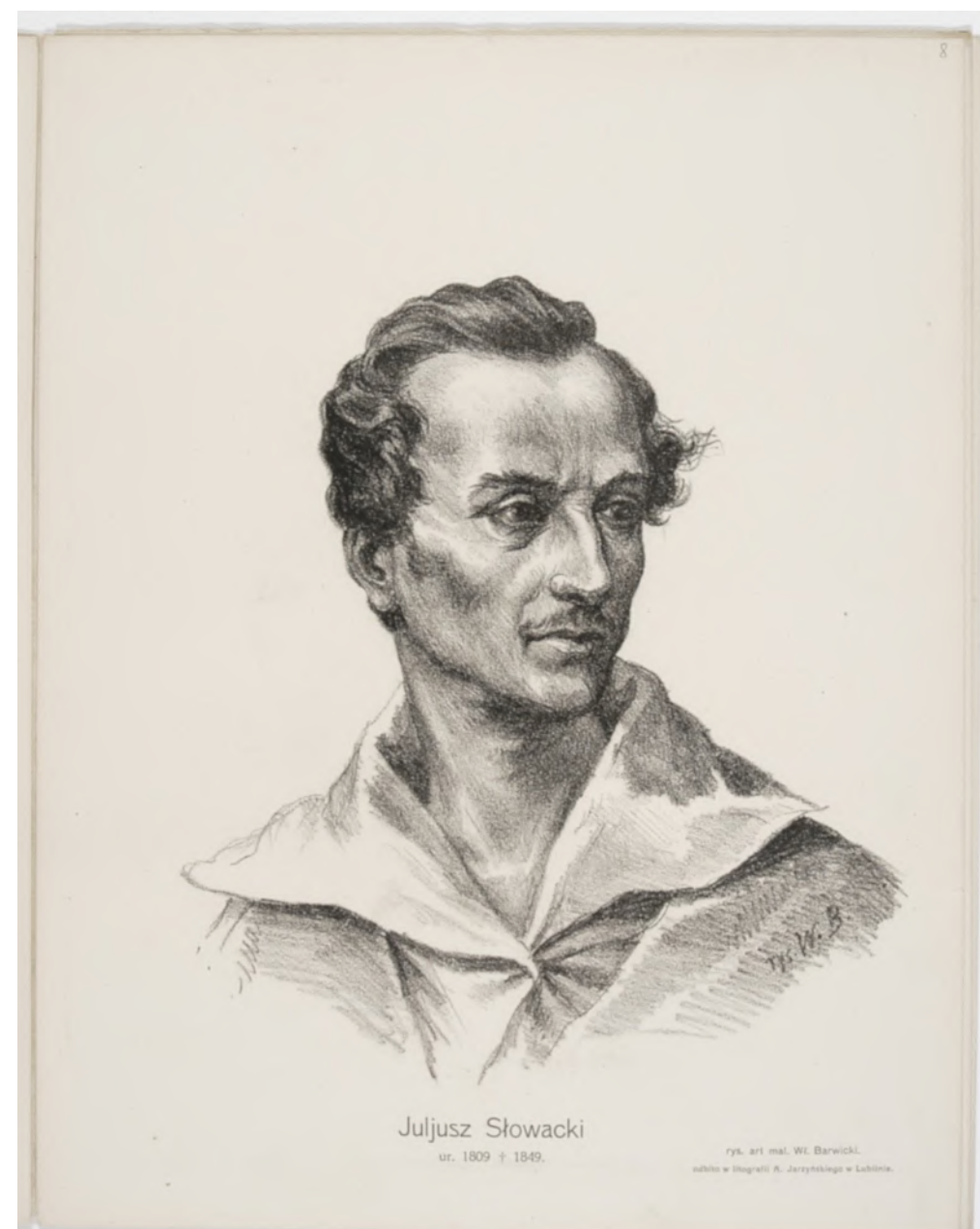

WIELKA EMIGRACJA

Strach przed represjami władz carskich oraz pragnienie kontynuacji przerwanej walki o niepodległość zmusiła kilka tysięcy uczestników Powstania Listopadowego do opuszczenia kraju. Emigracja była masowa, a jej kierunkiem przede wszystkim Francja - w niej pokładano nadzieje na pomoc w dalszej walce o niepodległość.

Adam Mickiewicz

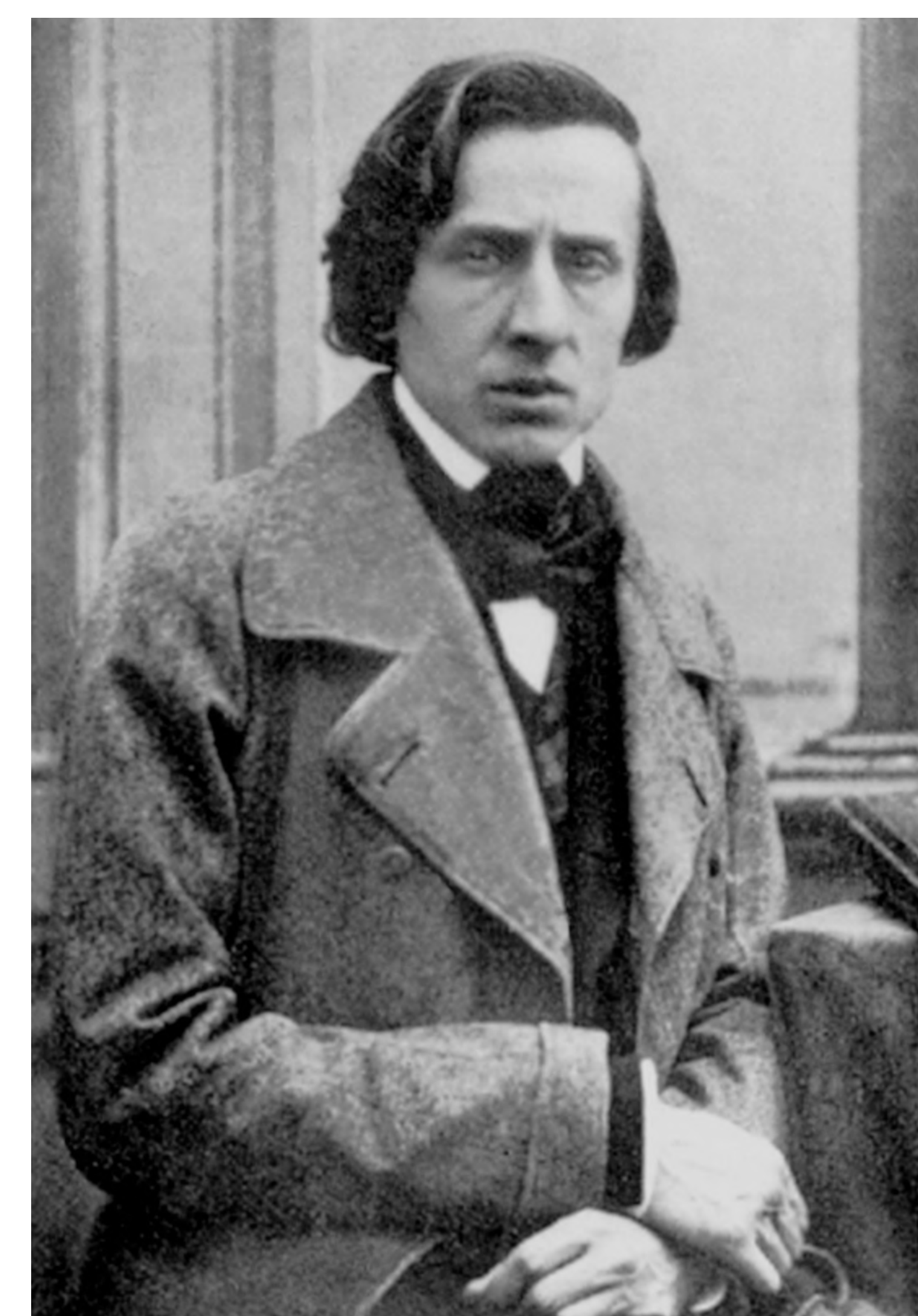
Juliusz Słowacki, rysunek Władysława Barwickiego

Zygmunt Krasiński

Jako jedyna w dziejach Polski emigracja polistopadowa uznana została za "wielką". Nigdy wcześniej i nigdy później, emigracja nie skupiła tylu indywidualności ze świata polityki, kultury i nauki. W latach 1831 - 1848 na emigracji przebywało około 10 tysięcy Polaków, głównie we Francji, w Anglii, Belgii, Szwajcarii, Turcji, Saksonii, USA i Skandynawii.

Na emigracji tworzyli najwybitniejsi poeci polscy epoki romantyzmu. **Adam Mickiewicz** swą wizję przyszłości Polski przedstawił w dramacie „Dziady część III” oraz w „Księgach narodu polskiego i poezji patriotycznej”. Arcydziełem poezji patriotycznej Mickiewicza jest „Pan Tadeusz”. **Juliusz Słowacki** szerzył idee wolnościowe m.in. w dramacie „Kordian” i poemacie „Grób Agamemnona”. **Zygmunt Krasiński** kształtował postawy społeczne Polaków m.in. w dramacie „Nie-Boska komedia” i w „Psalmach przyszłości”. Wielką narodową muzykę komponował w Paryżu **Fryderyk Chopin**. Twórczość Wielkiej Emigracji szeroko oddziaływała na ziemię polską pod zaborami. Z Zachodu szły „pod strzechy” dzieła literackie i pisma polityczne.

Fryderyk Chopin w 1849
fot. Louis-Auguste Bisson

Na emigracji powstało wiele ugrupowań politycznych - zarówno lewicowych, jak i prawicowych, których wspólnym marzeniem i celem było odzyskanie przez Polskę niepodległości. Wizji przyszłości Polski było tyle, ile programów politycznych. Konserwatyści uważali, że skłonienie któregoś z mocarstw do poparcia sprawy polskiej jest jedyną szansą na pokonanie znacznie silniejszego wroga. Z kolei demokraci- dalszą walkę o niepodległość wiązali z koniecznością przeprowadzenia gruntownych reform społecznych i politycznych. Konserwatystów skupiał książę Adam Czartoryski, najbardziej umiarkowani demokraci związani byli z Joachimem Lelewelem, bardziej radykalni z Towarzystwem Demokratycznym Polskim, a skrajna lewica z Gromadami Ludu Polskiego.

XIX-wieczna grafika przedstawiająca scenę powitania polskich emigrantów w Belgii

Wielka Emigracja w znacznej mierze przyczyniła się do:

- przekonania społeczeństw zachodnich, że problem polski pozostaje nierozwiązany
- zachowania tradycji jednolitej państwowości
- rozbudzania świadomości narodowej wśród chłopów
- przyspieszenia formowania się nowoczesnych ugrupowań i programów politycznych

